

Regionsutvalg Legeforeningen Nord
Postboks 665
8001 Bodø

JUSTISDEPARTEMENTET	
06 OKT 2004	
SAKSNR.:	200401096
AVD/KONT/BEH.:	RBA B-R/LW
DOK.NR.:	102
ARKIVKODE:	625

Justisdepartementet

Bodø, den 2. oktober 2004

Utredningen "Forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten. Et trygt system" Synspunkter på innføringen av ett felles nødnummer, 112.

Utredningen "Forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten. Et trygt system" utgitt av justis og politidepartementet, er offentliggjort med høringsfrist 01.10.04.

Justisminister Dørum i Bondevik I- regjeringen ønsket under slagordet "et enklere samfunn" å innføre ett felles nødnummer for nødetatene brannvesen, politi og helsevesen. Saken ble fulgt opp av justisminister H. Harlem i regjeringen Stoltenberg som gikk inn for løsningen, men etter innvendinger fra det daværende Sosial- og helsedepartementet nedsatte regjeringen et utvalg for å utrede saken.

Utvalget ble nedsatt av Justisdepartementet og skulle etter planen avgi innstilling ved årsskiftet 2001/2002, men kom ikke til enighet. Helsetjenestens representanter trakk seg fra utvalget fordi deres innvendinger på vesentlige punkter ikke ble tatt hensyn til. Justisdepartementet valgte da å nedsette et nytt utvalg med samme mandat, men uten representanter fra brann- og helsevesen og har nå lagt fram rapporten under konsensus.

Utredningen peker på flere forhold som kan forbedres, men påstander og forslag til endringer er bare i begrenset grad underbygget med tilstrekkelige faktaopplysninger og har i stor grad preg av meningsytringer. Utredningens perspektiv er hovedsakelig storulykker med behov for samordnet innsats fra de tre nødetatene. Man analyserer ikke hvordan de foreslåtte tiltak vil påvirke enkeltpersonhendelser innen helsevesenet, for eksempel håndtering av telefonrådgivning ved tidskritiske hendelser. Kriteriebasert utsendelse av innsatspersonell er

Besøksadresse: Storgt. 27/29, Bodø
E-post: nlfinfo@frisurf.no
Telefon: 75 52 42 10
Fax: 75 52 42 11

ikke drøftet. Man har gått bort fra fagkyndighetsprinsippet. Alternativ respons til utsendelse av ambulanse/luftambulanseså som faglig rådgivning eller kontakt med andre aktører i helsetjenesten er ikke utredet.

De handlingsmønstre man legger opp til ved å implementere foreslåtte modeller vil måtte påføre helseforetakene som driver ambulansetjenesten betydelig økte kostnader. De land man viser til for å vise hvordan foreslåtte modeller fungerer benytter større ressurser på drift av utrykningsenheter enn Norge til tross for mer konsentrert bosetning (Storbritannia, Danmark, Sverige) og har til dels som følge av organiseringen en dårligere varsling til mottagende sykehusavdeling (Finland). Ny teknologi og endrede rammebetingelser medfører behov for forbedringer av helsetjenestens kommunikasjonssystemer, men dette er i liten grad analysert.

Innføring av et felles nødnummer presenteres i utgangspunktet som en forenkling, men innebærer at publikum ikke lenger vil ha direkte adgang til fagpersonell (helsepersonell i AMK sentraler og brannmannskaper) i vaktberedskap.

I henhold til EU/EØS-direktiv skal alle land i EU/EØS-samarbeidet ha nødnummer 112, slik at henvendelser kanaliseres derfra til rett instans. Dette innebærer likevel ikke at medlemsstater ikke kan ha andre nødnumre, som 110 og 113, så lenge hensynet til varsling på tvers av nødetatene ivaretas.

Konsesjonsinnehavere for mobiltelefonnett er forpliktet til å la henvendelser til nødnummer 112 passere også for telefonbrukere som ikke har abonnement hos vedkommende operatør eller som mangler tellerskritt på kontantkort. Dette medfører at politiets sentral med nødnummer 112 mottar et betydelig antall falske alarmer og irrelevante henvendelser. Dette medfører forsinkelser for reelle nødhenvendelser. Responstid ved Oslo og Stavanger politikammer har vært opptil 10 minutter og publikum har blitt møtt av telefonsvarere.

Ett felles nødnummer forutsetter et felles ledd for samtlige nødetater. Dette må enten innebære at nødhenvendelser ikke håndteres av fagpersonell, og dermed bryter med fagkyndighetsprinsippet, eller at det etableres et mellomledd som fordeler henvendelsene til riktig fagetat.

Det må på det sterkeste advares mot forsinkende mellomledd som vil bli resultatet av at publikum havner i kø ved nødansrop til 112, jfr. helsetjenestens ambisjonen om livreddende telefonrådgivning ved tidskritiske hendelser. Storsatsingen på utplassering av defibrillatorer blir meningsløs ved slikt tidsspille.

Dersom nummer 112 etableres som eneste nødnummer vil dette gi assosiasjoner til politiets nåværende nødnummer. Publikum kan komme til å avstå fra å søke nødvendig helsehjelp, for eksempel ved ulykker knyttet til kjøring i alkoholpåvirket tilstand, ved forgiftninger med narkotika eller ved andre forhold som ville kunne medføre politietterforskning.

Nåværende nødnumre er allment kjent i befolkningen, også blant barn. 113 er best kjent.

Det er lite penger å spare på en endring. Sykehus med akuttfunksjon må fortsatt ha en form for AMK-sentral for å ivareta håndtering av egen akuttinnsats. Denne må ikke nødvendigvis motta 113 henvendelser fra området og antall 113-sentraler kan derfor reduseres, men antallet AMK-sentraler må opprettholdes på tilsvarende nivå som i dag.

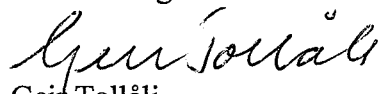
Det vil kunne få alvorlige konsekvenser for mennesker i nød dersom publikums direkte adgang til helsevesenet og brann- og redningsetaten via nødnummer 113 hhv. 110 sperres.

Det vil kunne få alvorlige konsekvenser for mennesker i tidskritiske nødsituasjoner dersom det innføres forsinkende mellomledd i varslingskjeden.

Oppsummering:

1. Det må advares mot at publikums direkteadgang til helsevesenet (og brannvesenet) via nødnummer 113 (resp. 110) sperres.
2. Det må på det sterkeste advares mot et forsinkende mellomledd og at publikum vil kunne havne i kødannelse ved nødansrop til 112.
3. 112 assosieres med politiet. Henvendelser om nødvendig helsehjelp kan derfor utebli.
4. Barn har lært nødnumrene og kan ikke forventes å endre innlært handling.

Med vennlig hilsen

Geir Tollåli
Leder

Kopi:

Helse Nord RHF

Den Norske Lægeforening

NRK Nordland

NRK Troms

NRK Finnmark

Dagens Medisin

Nordlys

Avisa Nordland

Finnmark Dagblad